

Tisztelt ünneplő közönség, tisztelt vendégek, kedves zenebarátok

Lassan legördül a függöny, az eredményhirdetés és a záróhangverseny utolsó dallamai után befejeződnek a XV. Kodály napok, mely kulturális Szövetségünk a Csemadok életében nemcsak zenei, de minden szempontból az egyik legnagyobb rendezvény.

Remélem mindenki, aki részese volt e három napnak azzal az érzéssel távozik Kodály városából Galántáról, hogy megérte ide eljönni, jó volt együtt lenni az ismerősökkel, jó volt ennek a közösségnek a része lenni. Mindenki visz valamit haza. Elismerést, emléket, lehet csak néhány szót, egy új dallamot a lelkében, de visz. Szétszéledünk a szülőföldön, s visszük magunkkal a dalt, a zenét, beoltani új ágakba, új lelkekbe, új dallamot.

Mert Kodály, aki maga is zenekedvelő vasutas családban született a példa arra, hogy bárkiből lehet világhírű zenetudós, ha lelkét idejében beoltják a zene varázsvesszejével, hogy az később csodálatos fájjává nőhessen az emberiségnek, melynek árnyékában mindenki megpihenhet, aki lelki békére, harmóniára vágyik, olyan tiszta és igaz emberi érzésre, amit csak a zene old fel a lelkünkben.

Ő maga mondta egykoron, hogy a „zene lelki táplálék, és semmi mással sem pótolható.

Aki nem él vele, lelki vérszegénységbe él és hal. Teljes lelki élet nincs zene nélkül.

A zene múlhatatlan része az emberi műveltségnek. Zene nélkül nincs teljes ember. A zene ügye a létünk vagy nem létünk ügye.

Közösségnevelés. Ha egy szóval akarnánk jellemezni a nevelés lényegét, a szó nem lehetne más, mint ének. Mechanizálódó korunk olyan úton halad, melynek végén az ember géppé válik. Ettől csak az ének szelleme véd meg.

Nos tisztelt jelenlévők, ezeket a sorokat azért írtam le, mert mint minden géniusz gondolata, ezek is örökérvényűek, és ezidőtájt igencsak aktuálisak. A nyelvünkről szólnak, a mindennapi életünkről. Kodály, amikor e sorokat írta, még nem tudhatta, hogy vannak dolgok, amiktől a zene szelleme sem véd meg. Ilyen a kicsinyesség. A politikai játékok, az egyszerűség álarca mögé rejtett megaláztatás vágya. A szabadságnak, melynek eléréseért mindannyian együtt szálltunk síkra nem is olyan régen egy totalitárius rendszer ellen, most mértéket szabnak. Százalékokban mérjük, olcsó piaci alkuszok módjára licitálunk hol, mennyire, milyen módon lehetünk szabadok. Egyre inkább úgy érezzük, hogy ebben az országban egyetlen dolog fontos, mindenekelőtt. Megtanulni az államnyelvet, vagy talán inkább elfeledni, megtagadni az anyanyelvet. A zenei nyelvet is, mellyel a világ minden táján az északi sarktól Ugandáig, Ausztráliától Japánig megértetjük magunkat, örömeinket bánatunkat, alárendeli olcsó és mulandó politikai népszerűség megtartásának. Képzeli el, milyen hülyén állnánk egy eszkimó sátra előtt bármilyen, akár államnyelven is halat kérve. De ha egy szép dalt elénekelünk akár szakadt ruhában az utcán, szívesen adnak az emberek néhány fillért bármikor, hogy abból halat vegyünk. A mindenekelőttiség belenevelése a gyermekekbe géppé tesz.

Jól tudja ezt a mindenkori hatalom.

Tisztelt barátaim, kedves jelenlévők.

Szoltsenyicin ,aki Esterházy Jánossal, a felvidéki magyarság szellemi vezetőjével, mártírjával megjárta a Gulágot így ír egyik értekezésében:

„Ha öntestünkkel óvjuk, nehogy valamit is látni lehessen belőle- tenyésztjük a bűnt, s a bűn ezerszeres termést hoz a jövőben. Ha nem büntetjük meg, még csak meg sem rójuk a gonposztevőket, nemcsak hitvány öregségünket oltalmazzuk, hanem kirántjuk az

alapot, melyre az új generáció jogtudata épülhetne. A fiatalok azt szűrik le tanulságul, hogy a hitványság sohasem nyeri el büntetését a földön, ellenkezőleg. Gazdagságot hoz.

Németh László a múlt század harmincas éveiben azt írta: ma olyanok beszélnek az országházban, akiket régen a ferencvárosi sörcsarnokba sem engedtek volna szóhoz jutni.

Mit mondjunk ma? Hogy rosszak az idők. Igen. Azért vagyunk itt mindnyájan, hogy ha lehet, javítsunk rajta. Szóval, emlékezettel, önfegyelemmel, és a legcsodálatosabb hangszerrel, az emberi hanggal. Kodály írja, hogy vannak a léleknek régiói, melybe csak a zene világít be.

Ő sem tudta azonban .hogy vannak a világnak régiói, melyet a zene is csak nehezen világít be.

Mi viszont azért vagyunk itt, hogy ezt a fényt elvigyük magunkkal, otthonainkba, családjainkba, iskoláinkba, hogy a zene nyelvének és varázsának fényei bevilágítsák a Kárpát hazát, és a világ minden olyan régióját, ahol szükség van a fényre. Üzenjük hát mindenkinek, erről a helyről is, mi világítani akarunk. Égni a szellem tüzében, hogy a fény mely a nemzet zenéjéből, a zene egyetemességéből árad, tetsző legyen ne csak az embereknek, de az Istennek is.

Hogy egy kicsit, többet figyeljen ránk.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

Hrubík Béla, országos elnök